

Ynglefugletællinger 2010

Borris Skydeterræn og Flyvestation Karup

Ole Olesen og Egon Østergaard

August 2010.

Indhold

Baggrund og fokusarter	2
Optællinger	3
Artsgennemgang	5
Flyvestation Karup	5
Borris Skydeterræn	9
Andre iagttagelser	15
Fremtidig naturforvaltning	15
Sammendrag	16
Bilag	17

Baggrund

I foråret 2010 indgik Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste (FBE) en aftale med Dansk Ornitologisk Forening (DOF) om at få foretaget en optælling af udvalgte ynglefuglearter på Borris Skydeterræn og Flyvestation Karup 2010.

På det indledende møde 19. april 2010 blev det aftalt, at optællingerne ville blive indtastet i databasen: www.dofbasen.dk, hvor oplysningerne er offentligt tilgængelige. I forlængelse heraf gives i det følgende en sammenfattende status for tællingerne.

Fokusarter (X)

I 2010 har der været særlig opmærksomhed på de arter, der er en del af udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområdet Borris Hede. Områderne ved Flyvestation Karup (Hessellund Hede og Donsø Sande) er ikke udpeget som Fuglebeskyttelsesområde, og der er derfor ingen fugle som udpegningsgrundlag.

En række relevante arter fra den danske Rødliste (DMU 2010) har også udgjort fokusarter 2010. Nedenfor ses en samlet oversigt over de arter, der primært er søgt optalt. Øvrige arter har været sekundære.

I parentes angives DMUs aktuelle status for de rødlistede arter.

Udpegningsgrundlag for Borris Hede	Borris Hede	Karup (uden for hegnet)
Rørdrum (LC)	x	
Rørhøg (LC)	X	
Blå Kærhøg (NA)	X	
Hjejle (CR)	X	
Tinksmed (VU)	X	
Mosehornugle (EN)	x	
Rødrygget Tornskade (LC)	X	X
Danske Rødlister		
Hedehøg (EN)	X	
Stor Tornskade (EN)	X	X
Vendehals (EN)	X	
Krikand (NT)	x	
Hedelærke (NT)	x	x
Storspove (NT)	X	X
Sortstrubet Bynkefugl (NT)	x	
Sangsvane (NA)	X	
Natråvn (LC)	X	X
Trane (LC)	X	

CR= Kritisk truet, EN= Moderat truet, VU=Sårbar, NT=Næsten truet, LC= Ikke truet, NA= Ikke mulig

Optællinger

Flyvestation Karup:

Ole Olesen (OO) og Egon Østergaard (EØ)

Hessellund (Området nord for Hessellundvej, område L, M og N på Øvelseskort/bilag 2 i plejeplan)

- 2. maj 07.20-09.30

- 18. maj 08.00-08.30
- 20. juni 22.30

Donsø Sande (Området afgrænset af Hessellundvej, Skælhøjvej og Højmosevej samt dennes forlængelse mod nordvest, dvs. blandt andet Nørrehede, Donsø Mose og Aboret Egelund)

- 2. maj 06.00-10.30
- 11. maj 05.00-07.30
- 18. maj 06.30-08.00
- 3. juni 20.00-22.00
- 16. juni 22.00-24.00
- 21. juni 22.00-24.00
- 31. juli 10.00-13.00

Hessellund Hede (Resten af området uden for hegnet som ikke er Donsø Sande, dvs. Østerhede, Sønderhede og Vesterhede samt områderne uden for rullebanerne)

- 2. maj 09.00-10.30
- 11. maj 05.00-07.30
- 18. maj 06.30-08.00
- 16. juni 22.00-24.00
- 21. juni 22.00-24.00
- 31. juli 10.00-13.00

Borris Skydeterræn:

Bjarne Holm (BH), Jens Frydenlund (JF), Leif Novrup (LN), Ole Olesen (OO) og Egon Østergaard (EØ)

- 5. april 08.00-12.30
- 14. maj 08.15-15.00
- 24. maj 11.00-15.00
- 29. maj 08.00-15.00
- 30. maj 12.00-17.00
- 12. juni 05.20-11.40
- 19. juni 21.30-00.30
- 27. juni 03.45-10.00, 08.10-15.00, 21.00-01.30
- 21. juli 09.15-12.30
- 29. juli 08.15-14.00
- 7. august 09.00-11.00

Desuden er supplerende data fra dofbasen inddraget fra øvrige datoer.

Arter

For hvert området gøres status over de sete og hørte fuglearter i perioden 1. april – 15. august 2010. Fokusarter er fremhævet med fed. For en række ynglefuglearter er yngleområderne indtegnet på kort. Desuden vurderes for nogle arter en bestandsstørrelse.

Flyvestation Karup

Donsø Sande/Hessellund Hede/Hessellund (DOF-base-lokaliteter)

Observationer i perioden 1. april – 15. august 2010.

Fiskehejre	Tilfældig gæst i området.
Gråand	Yngler måske med 1-2 par i Donsø Mose.
Rørhøg	Tilfældig gæst i området. 1 hun set fouragere 3. juni i Donsø Mose. Sikker en sen trækfugl.
Musvåge	Ynglefugl i plantager. Antal par i hele området anslås til 2-4.
Dværgfalk	Trækgæst set medio maj.
Agerhøne	Ynglefugl. Der blev påvist 2 par. Bestanden anslås til 2-4 par.
Vagtel	Ynglefugl, men fåtallig på tørre overdrev. En syngende fugl 21. juni Sønderhede. Bestandsstørrelse usikker. Kan fluktuere meget.
Vandrikse	Ynglefugl, men fåtallig, da egnede biotoper mangler. Eneste fugl er en syngende 16. juni i Donsø Mose.
Vibe	Ynglefugl. 3 par registreret på kornmark ved Skælhøj Rullebane. Bestanden næppe meget større.
Skovsneppe	Ynglefugl. 3 par registreret syngende 21. og 27. juni: Østerhede og Sønderhede. Bestandsstørrelse usikker.
Storspove	Ynglefugl. Yngleaktive fugle påvist 3 steder i området 1) Vesterhede/Egelund Rullebane NV, 2) Jagerbane midt og 3) Skælhøj Rullebane. Sidste sted, var der midt på sommeren varslende fugle, der tydede på unger i området. De to første steder er det mere usikkert, om yngleaktiviteten ophørte.

	Bestanden vurderes til 3-4 par. Fuglene fouragerer gerne på landbrugsarealer først på sæsonen. Bestanden stabil. Se bilag 1.
Ringdue	Almindelig ynglefugl.
Gøg	Almindelig ynglefugl. Ret tæt bestand.
Skovhornugle	Ynglefugl. Anslået bestand: 2-5 par.
Perleugle	Få hundrede meter syd for området hørtes i en uge i juni en tudende perleugle i Gedhus Plantage. Plantageområdet nord for Natovej er et potentielt yngleområde for denne meget sjældne ugleart, der for nyligt er indvandret til Midtjylland. Arten kræver hule træer eller efterladte sortspættereder, alternativt opsatte redekasser. De seneste år er arten konstateret ynglende i to statslige plantager i Midtjylland. lagttagelsen er meget bemærkelsesværdig.
Natravn	I alt 16 par. Der er ikke tidligere registreret ynglende natravn i området, så der er tale om en hidtil ukendt lokalitet for arten. Habitaten er velegnet. På grund af gode registreringsforhold vurderes den samlede bestand optalt. Der er tale om en betydningsfuld ynglelokalitet for arten i Danmark. Natravnen foretrækker overgangszonen mellem åben hede og åben plantage. Ligeledes træffes den i lysninger i plantagerne, fx nord for Natovej. Se bilag 2 for præcise yngleområder.
Vendehals	Sandsynlig ynglefugl. Hørt og set to gange. Der er også tidligere hørt vendehals ved Donsø Mose, så det vurderes, at der er en mindre bestand i området. Arten yngler i gamle spættereder eller hule træer. Der er flere velegnede ynglebiotoper, bl.a. ved Donsø Plantage.
Hedelærke	Ynglefugl. Ved den vestlige og østlige ende af Jagerbanen er fundet ynglepar. Også tidligere er der fundet ynglepar her. Det vurderes, at der også nord for Natovej kan findes få par hedelærker. Bestanden vurderes til 2-5 par.
Sanglærke	Almindelig ynglefugl.
Landsvale	Yngler formentlig inden for hegnet
Skovpiber	Meget almindelig ynglefugl.
Engpiber	Almindelig ynglefugl i områdets enge og vådområder.

Hvid vipstjert	Almindelig ynglefugl på velegnede biotoper.
Gærdesmutte	Almindelig ynglefugl i plantager.
Jernspurv	Almindelig ynglefugl i plantager.
Rødhals	Almindelig ynglefugl i plantager.
Husrødstjert	Fåtallig ynglefugl. 2 syngende fugle på flyvepladsen
Rødstjert	Fåtallig ynglefugl i plantager
Bynkefugl	God og visse steder tæt ynglebestand, fx langs Egelund Rullebane. Arten har været i tilbagegang i Danmark gennem en årrække. Der optalt 21 syngende hanner, og bestanden vurderes til 25-30 par.
Sortstrubet Bynkefugl	Ynglefugl. 1 par og en enlig han blev fundet nord for Egelund Rullebane. Arten er en fåtallig ynglefugl i Danmark, men under indvandring. Kun få kendte ynglelokaliteter i Midtjylland. Yngler langs kyster og på heder.
Stenpikker	Trækfugl. Almindelig på træk mod skandinaviske ynglelokaliteter medio maj.
Solsort	Almindelig ynglefugl i plantager.
Sangdrossel	Almindelig ynglefugl i plantager.
Misteldrossel	Fåtallig ynglefugl i plantager.
Gærdesanger	Fåtallig ynglefugl i plantager og hegn.
Tornsanger	Almindelig ynglefugl i plantager og hegn.
Havesanger	Fåtallig ynglefugl i plantager og hegn.
Munk	Fåtallig ynglefugl i plantager og hegn.
Gransanger	Almindelig ynglefugl i plantager og hegn.
Løvsanger	Almindelig ynglefugl i plantager og hegn.
Fuglekonge	Almindelig ynglefugl i ældre nåleskov.
Sumpmejse	Fåtallig ynglefugl.
Topmejse	Almindelig ynglefugl nåleskov.
Sortmejse	Almindelig ynglefugl i plantager.

Blåmejse	Almindelig ynglefugl i plantager og hegn.
Musvit	Almindelig ynglefugl i plantager og hegn.
Rødrygget Tornskade	Ynglefugl. 3 par med unger fundet ultimo juli. Bestanden vurderes til 6-8 par. Se bilag 3.
Stor Tornskade	Ynglefugl. 1 par fik unger ved Donsø Mose. Arten er også tidligere fundet ynglende på flyvestationen med flere par. De seneste år er arten af uforklarlige grunde gået voldsomt tilbage Danmark. Arten yngler i nåletræsbevoksninger på åben hede eller i buske i vådområder. Se bilag 3.
Skovskade	Almindelig ynglefugl i plantager
Husskade	Fåtallig ynglefugl.
Gråkrage	Almindelig ynglefugl i plantager og hegn.
Ravn	Mulig ynglefugl i plantager.
Bogfinke	Almindelig ynglefugl i plantager og hegn.
Grønirisk	Fåtallig ynglefugl i plantager og hegn.
Tornirisk	Almindelig ynglefugl på åben hede med spredte træer og buske.
Gråsisken	Almindelig ynglefugl i plantager og hegn. Har været i tilbagegang i Danmark gennem en årrække.
Lille Korsnæb	Almindelig ynglefugl i plantager. Fluktuerer meget.
Dompap	Almindelig ynglefugl i plantager.
Kernebider	Fåtallig ynglefugl i plantager.
Gulspurv	Meget almindelig ynglefugl i plantager og hegn.

Borris Hede

Borris hede (DOF-base-lokaliteter)

Observationer i perioden 1. april – 15. august 2010.

Skarv	Fåtallig. Fouragerer i Omme ådalen og vådområder.
Rørdrum	Arten ikke registreret, og det er meget tvivlsomt om den yngler i området.
Fiskehejre	Fåtallig. Fouragerer i Omme ådalen og vådområder.
Knopsvane	Fåtallig ynglefugl i ådalen. 1 rede fundet ved Hvollig, men ingen yngel.
Sangsvane	1 fugl set hele juni i søen ved Lange Kaj og i Omme Å. Arten er også tidligere år set her i sommerperioden. Habitaten egnet som yngleområde. Arten er under indvandring i Danmark.
Canadagås	Tilfældig gæst.
Gravand	Yngler muligvis med få par. Set ved Gårdmosedam og Hvollig.
Krikand	Ynglefugl, men ingen direkte yngleaktivitet set. Ved Gårdmosedam og Langdam sås henholdsvis 3 og 1 han medio-ultimo maj. Bestand vanskelig at vurdere, men måske 4-7 par.
Gråand	Fåtallig ynglefugl, primært i ådalen. Kun få hanner set i yngleperioden.
Troldand	Sandsynlig ynglefugl. I Gårdmosedam set 3 hanner og 1 hun medio-ultimo maj. Bestand vurderes til 1-3 par.
Hvøsevejle	Tilfældig gæst.
Rød Glente	Tilfældig gæst.
Havørn	En yngre fugl set primo juli. Arten træffes nu i området gennem hele året. Det skyldes den stigende danske bestand og fødeudbuddet i ådalen. Området er muligvis en fremtidig ynglelokalitet. En begrænsende faktor er muligvis uro. Nærmeste ynglelokalitet er Lønborg Plantage, hvor arten i 2010 ynglede for første gang i Vestjylland i over 100 år.

Rørhøg	Det er usikkert om arten yngler i ådalen. Der er set 1 hun 2 gange i maj og 1-2 hunner i juli. Det mest sandsynlige er, at der er tale om omstrejfende fugle fra Skjern Ådalen, hvor den yngler.
Blå Kærhøg	1 han set 5. april.
Hedehøg	Sandsynlig ynglefugl på heden. 3 voksne hanner og en hun set gennem sommeren. Den ene han er vingemærket som redeunge i marsken nær Vadehavet i 2008. Hele den danske ynglebestand findes i Vadehavsområdet, hvor arten yngler i kornmarker. Borris Hede er således den eneste danske lokalitet, hvor hedehøgen holder til i en naturlig habitat. Også i de seneste år er der set hanner og hunner på heden i sommerperioden, men der er aldrig fundet sikre tegn på succesfuld yngel. Trods meget fokus på artens adfærd i juni-primo august var der ingen tegn på yngleaktivitet i 2010. Det må dog formodes at være et spørgsmål om tid inden dette sker.
Duehøg	Ynglefugl. En rede fundet i Kærhus Plantage.
Spurvehøg	Ynglefugl. Bestandsstørrelse ukendt.
Musvåge	Almindelig ynglefugl i plantagerne. Bestanden vurderes til 5-7 par.
Fiskeørn	Potentiel ynglefugl, men næppe i 2010. En oversomrende fugl set i maj og juni især omkring ådalen/Hjemmeværnsgården.
Tårnfalk	Almindelig ynglefugl. Bestanden vurderes til 2-5 par.
Dværgfalk	Almindelig trækgæst.
Lærkefalk	Tilfældig gæst. 2 fugle set i perioden 4.-11. juli. Arten yngler i Sønderjylland.
Vagtel	Ynglefugl. På en natlyttetur 19. juni hørtes 7 syngende fugle: 6 på Hældgårdsvej og 1 på Østerrigevej. Arten er ikke tidligere registreret fra området.
Fasan	Ynglefugl. Det er uklart, om der udsættes fugle i nabolaget.
Vandrikse	Ynglefugl. 4 fugle hørt på natlyttetur 19. juni langs Omme Å. Bestanden vurderes til 4-7 par.

Trane	Er ikke set i området i 2010, men der er set 4 fugle (sikkert 2 par) lige uden for skydeterrænet ved Vesterbjerge/Kærbæk.
Hjeje	Arten er ikke registreret, og den har næppe ynglet i 2010. Habitatene er dog velegnet. Ynglede i 1990'erne med få par.
Vibe	Ynglefugl omkring vådområder på heden. Bestanden vurderes til 5-7 par.
Dobbeltbekkasin	Meget almindelig ynglefugl i ådalen og i fugtige områder på heden. Bestanden vurderes til 20-30 par.
Storspove	Almindelig ynglefugl ved fugtige lavninger i heden. Bestanden vurderes stabil og på 8-10 par. Se bilag 4 nærmere detaljer.
Tinksmed	Ynglefugl. 1-3 par registreret i 2010. En varslende fugl ved Vistelhøj og en fugl med meget diskret adfærd Langdam. 2 fugle hørt ved Gårdmosedam medio maj, men ikke herefter. Se bilag 4.
Hættemåge	Fåtalig ynglefugl. 1 par med unger set Gårdmosedam. Tidligere koloni her. Arten er gået meget tilbage i Danmark de seneste år.
Stormmåge	Fåtalig ynglefugl Rede ved Gårdmosedam og muligvis Langdam.
Ringdue	Almindelig ynglefugl i plantager.
Gøg	Almindelig ynglefugl. I maj og juni op til 15 fugle hørt. Bestanden vurderes til 15-25 hanner.
Skovhornugle	Ynglefugl. 3 kuld unger hørt 19. og 27. juni ved Nygård Plantage, Foldager Plantage og Østergaard Plantage. Bestanden vurderes til 5-10 par.
Mosehornugle	Arten ikke registreret, og det er meget tvivlsomt, om den yngler i området.
Natravn	Ynglefugl. Arten er ikke tidligere fundet i området, men habitatene er oplagt. Det er første gang, at der er foretaget systematisk optælling, og området huser en stor bestand af natravn. I alt 15 par er fundet, og den samlede bestand vurderes til 15-20 par. Det er ganske mange. Se bilag 5 nærmere detaljer.

Vendehals	Ynglefugl. 6 par fundet i redekasser. Desuden 1 hørt synge ved Hjemmeværnsgården og Foldager Bakke. Bestanden er vanskelig at vurdere, men måske 8-10 par. Der er ringmærket 53 unger (I alt 262 2005-2010). Eneste sted i Danmark, hvor arten er fulgt tæt siden 1970. Se bilag 7.
Grønspætte	Ynglefugl. 3 syngende fugle hørt i april. Bestanden vurderes til 3-5 par.
Stor Flagspætte	Almindelig ynglefugl i plantager.
Hedelærke	Fåtallig ynglefugl. 4 syngende fugle i det tidligere forår. 1 Østergaards Pl., 1 øst for indkørslen til Lejren og 2 fugle sydøst og nordvest for Hjemmeværnsgård. Arten er formentligt overset. Bestanden vurderes til 6-9 par.
Sanglærke	Almindelig ynglefugl.
Digesvale	Fåtallig ynglefugl langs Omme å.
Landsvale	Fåtallig ynglefugl ved bygninger.
Bysvale	Fåtallig ynglefugl i lejren
Skovpiber	Almindelig ynglefugl i plantager og på tilgroende hede.
Engpiber	Almindelig ynglefugl i ådalen og ved fugtige områder på heden.
Hvid Vipstjert	Almindelig ynglefugl
Gærdesmutte	Almindelig ynglefugl i plantager.
Jernspurv	Almindelig ynglefugl i plantager.
Rødhals	Almindelig ynglefugl i plantager.
Rødstjert	Almindelig ynglefugl i plantager
Bynkefugl	Almindelig ynglefugl ved fugtige områder på heden og i ådalen. Bestanden vurderes til 10-20 par.
Sortstrubet Bynkefugl	Ynglefugl. Ingen yngel påvist i 2010, men ynglede i 2009. I år sås hannen ved Hvolligvej syd for Hvollig. Ingen fugle på ynglepladsen fra 2009.
Stenpikker	Almindelig trækfugl.
Solsort	Almindelig ynglefugl i plantager

Sangdrossel	Almindelig ynglefugl i plantager.
Sjagger	Almindelig trækfugl.
Vindrossel	Almindelig trækfugl.
Misteldrossel	Almindelig ynglefugl i plantager.
Græshoppesanger	Fåtallig ynglefugl i ådalen. 4 fugle hørt synge. Bestanden vurderes til 4-5 par.
Kærsanger	Fåtallig ynglefugl. 1 fugl hørt synge i ådalen. Bestanden vurderes til 1-2 par.
Gulbug	Fåtallig ynglefugl i gamle haver.
Gærdesanger	Ret almindelig ynglefugl, bl.a. i gamle haver
Tornsanger	Meget almindelig ynglefugl i åbent land og langs hegn.
Havesanger	Fåtallig ynglefugl i løvskov.
Munk	Almindelig ynglefugl i fugtige skove og gamle haver
Gransanger	Almindelig ynglefugl.
Løvsanger	Almindelig ynglefugl.
Fuglekonge	Almindelig ynglefugl.
Grå fluesnapper	Fåtallig ynglefugl i plantager.
Fyrremejse	Fåtallig ynglefugl. 1 par set gentagne gange ved Udkikket i maj. Arten under spredning nordpå i Jylland.
Topmejse	Almindelig ynglefugl i plantager
Sortmejse	Almindelig ynglefugl i plantager
Blåmejse	Almindelig ynglefugl.
Musvit	Almindelig ynglefugl.
Spætmejse	Fåtallig ynglefugl. 3 par fundet i redekasser.
Træløber	Fåtallig ynglefugl. Primært i ældre skov, bl.a. i Egekrattet, hvor der i maj hørt 6 syngende fugle.

Rødrygget Tornskade	Almindelig ynglefugl på åbne overdrev med spredte træer og buske samt i plantagelysninger. 17-18 par optalt. Bestanden vurderes til ca. 25 par. Se bilag 6 for nærmere detaljer.
Stor Tornskade	Ynglefugl. Der er fundet 0-1 par i 2010, hvilket er en uforklarlig tilbagegang i forhold til for blot få år siden, hvor der var 7-9 par. Der er tale om en generel tilbagegang i Danmark. Ultimo juli/primus august sås 2 fugle på henholdsvis Østerrigevej og Ørbækvej, men det er nok trækfugle nordfra..
Skovskade	Almindelig ynglefugl i plantager.
Sortkrage	Mulig ynglefugl i plantager.
Gråkrage	Almindelig ynglefugl i plantager.
Ravn	Ynglefugl, men antal er usikkert, måske 1-2 par.
Stær	Almindelig ynglefugl.
Bogfinke	Almindelig ynglefugl
Grønirisk	Ret almindelig ynglefugl
Stillits	Fåtallig ynglefugl.
Grønsisken	Mulig ynglefugl. Fluktuerer meget.
Tornirisk	Almindelig ynglefugl
Gråsisken	Almindelig ynglefugl. Minimum 10 syngende i juni.
Lille Korsnæb	Almindelig ynglefugl. Fluktuerer meget.
Dompap	Almindelig ynglefugl.
Gulspurv	Meget almindelig ynglefugl.
Rørspurv	Almindelig ynglefugl i ådalen og andre fugtige områder.
Bomlærke	Ses i træktiden, men yngler næppe i området.

Andre iagttagelser (planter):

På Borris Skydeterræn er fundet opret kobjælde ved den sydlige del af Gravlvej. Området er tidligere plejet, og planterne er i god vækst, men der er brug for målrettet pleje i form af slåning af højere planter. Arten blev for år tilbage fundet af Erling Krabbe Skov- og Naturstyrelsen umiddelbart sydvest for udsigtstårnet nord for Hjemmeværnsgården. Arten er eftersøgt forgæves i år. Området bør plejes ved fjernelse af gyvel og anden opvækst syd for og omkring de to gravhøje.

På Karup Flyveplads er fundet almindelig månerude i vejsiden umiddelbart (5 meter) sydøst for politiets prøvebane. Planterne (5-10) var små og muligvis i dårlig vækst.

Fremtidig naturforvaltning

Borris Skydeterræn

Vigtige naturforvaltningsmæssige tiltag for at tilgodese en række af de truede og sjældne ynglefugle:

- Intensiv hedepleje, hvor vegetationen holdes meget lav og i forskellig alder.
- Ekstensiv skovdrift.
- Bekæmpelse af den invasive/indplantede gyvel, der truer overdrevskarakteren flere steder.
- Bekæmpelse af den invasive/indplantede glansbladet hæg. Planten er under kraftig ekspansion ikke kun i plantager, men også flere steder midt på heden.

Flyvestation Karup

- Intensiv hedepleje, hvor vegetationen holdes meget lav og i forskellig alder.
- Ekstensiv skovdrift.
- Udtynding af trævækst på hede/overdrev på Sønderhede og Vesterhede.
- Konvertering af tætte nåletræsplantager langs Karup Å til overdrev med tjørn.

Sammendrag

Tællingerne 2010 har vist, at Borris Skydeterræn (BS) er en vigtig ynglelokalitet for en række fuglearter, ikke mindst for en række truede og sjældne arter i Danmark. Flyvestation Karup (FK) har ligeledes vist sig at rumme flere sjældne fuglearter.

Positive resultater:

- Områderne har hidtil ukendte ynglebestande af natravn på henholdsvis 15-20 par (BS) og 16 par (FK).
- Der er stabile bestande af storspove med 8-10 par (BS) og 3-4 par (FK). Rødlistet som Næsten truet.

Negative resultater:

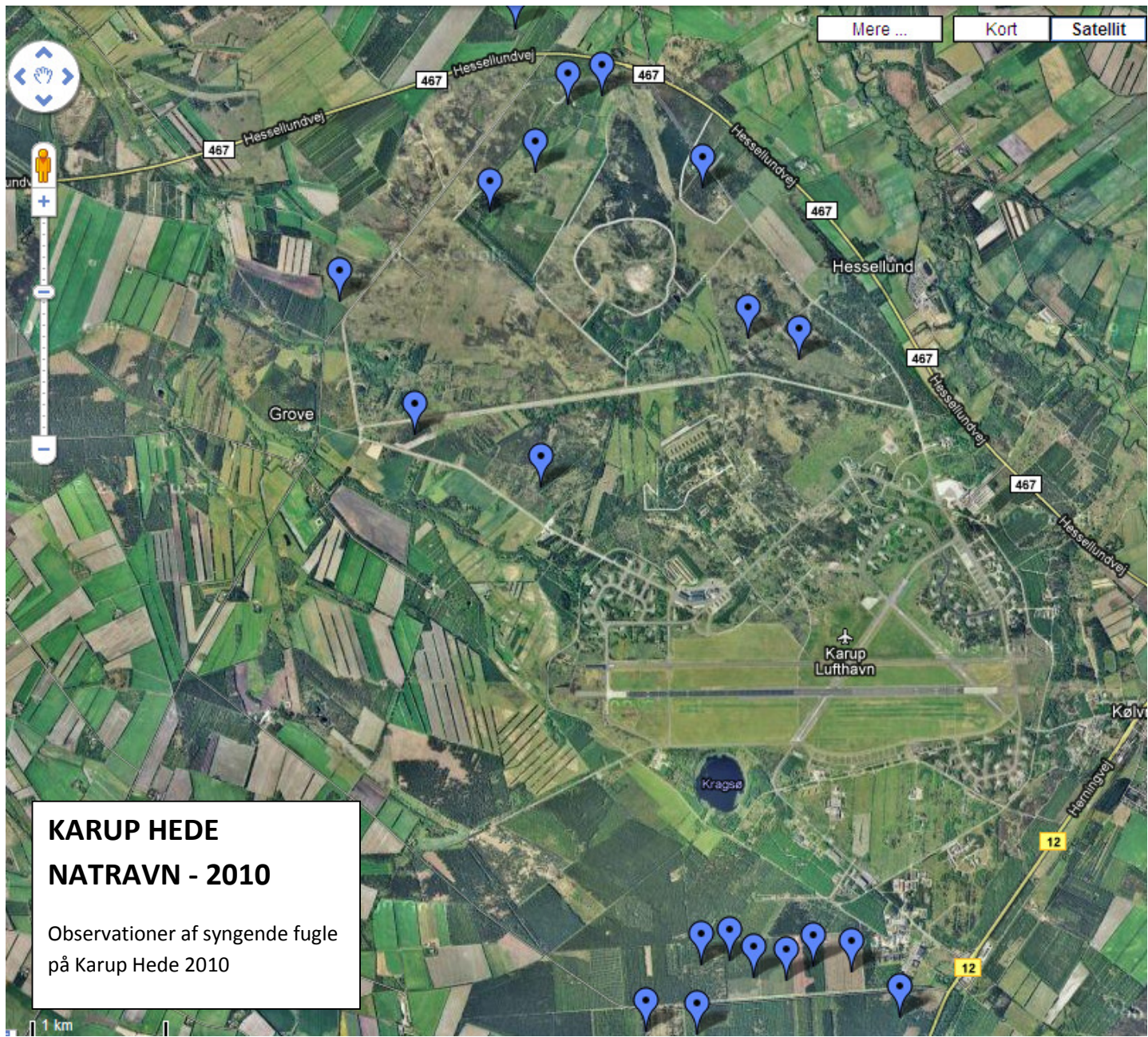
- Der er ikke iagttagelser, der tyder på, at flg. arter på udpegningsgrundlaget har ynglet på BS: rørdrum, rørhøg, blå kærhøg, hjejle og mosehornugle.
- Stor tornskade er gået voldsomt tilbage og har måske slet ikke ynglet på BS i 2010. På FK er bestanden gået tilbage til 1 par i 2010. Rødlistet som Moderat truet.

Gårdmosedam i juni 2010.

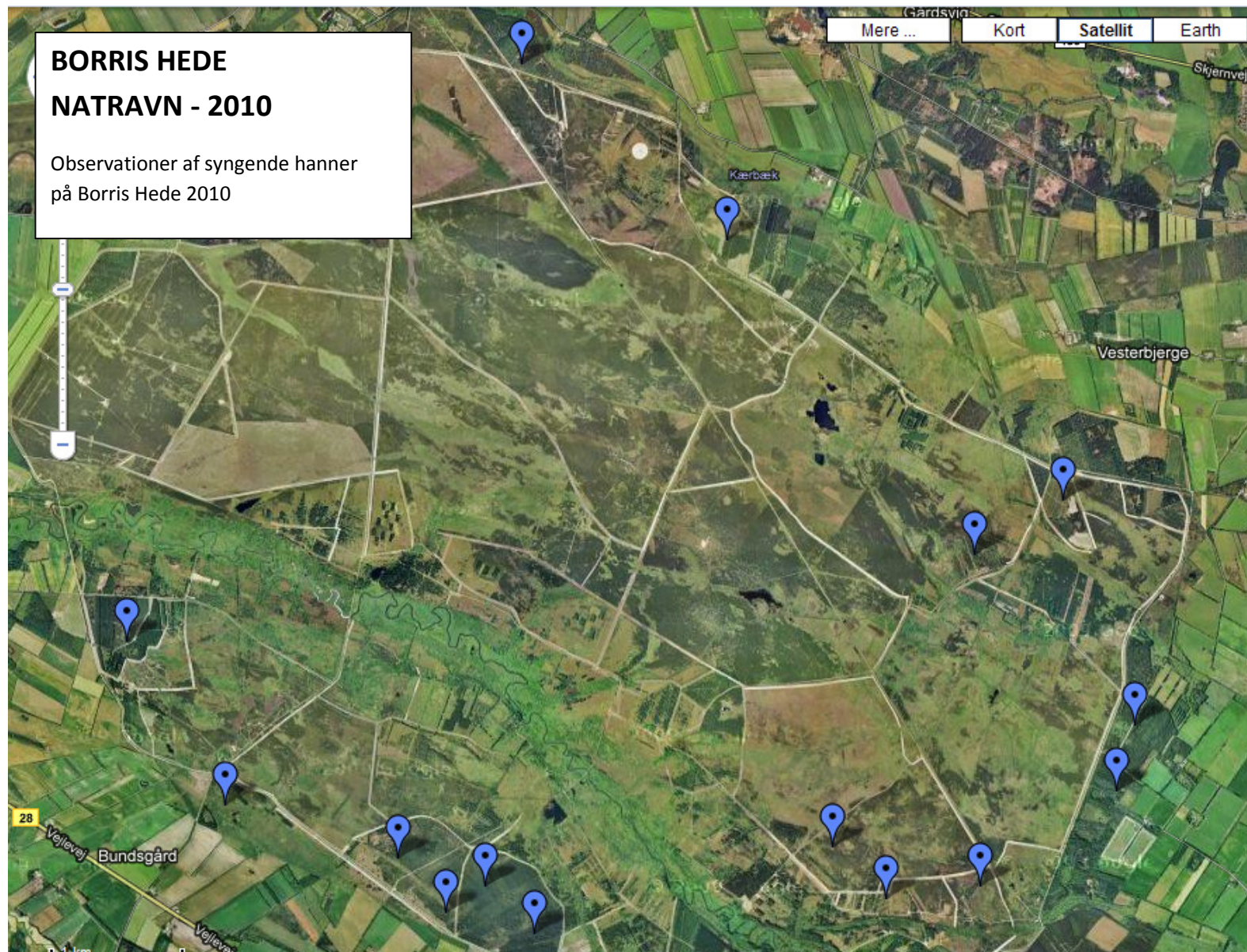
Bilag 1

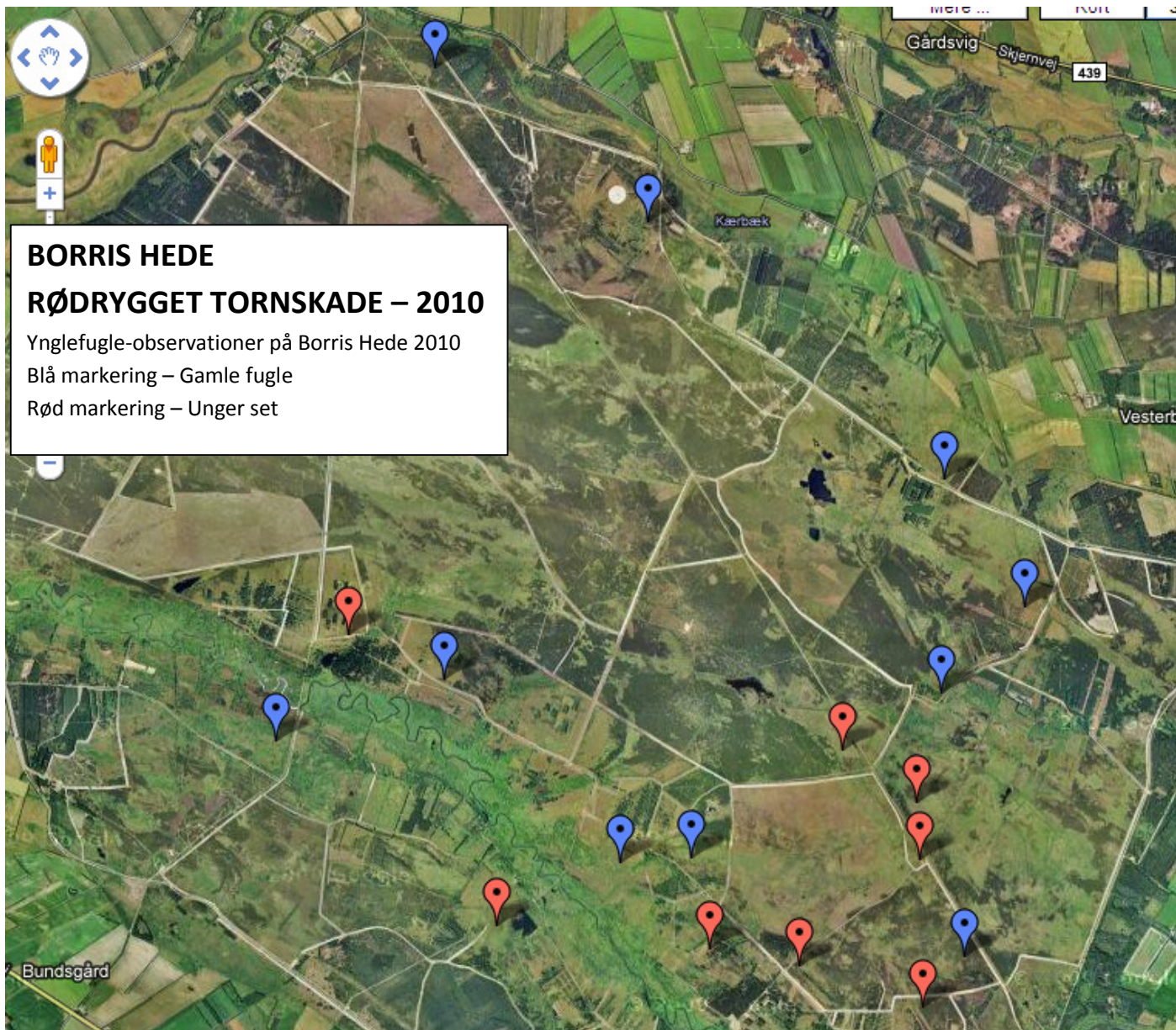

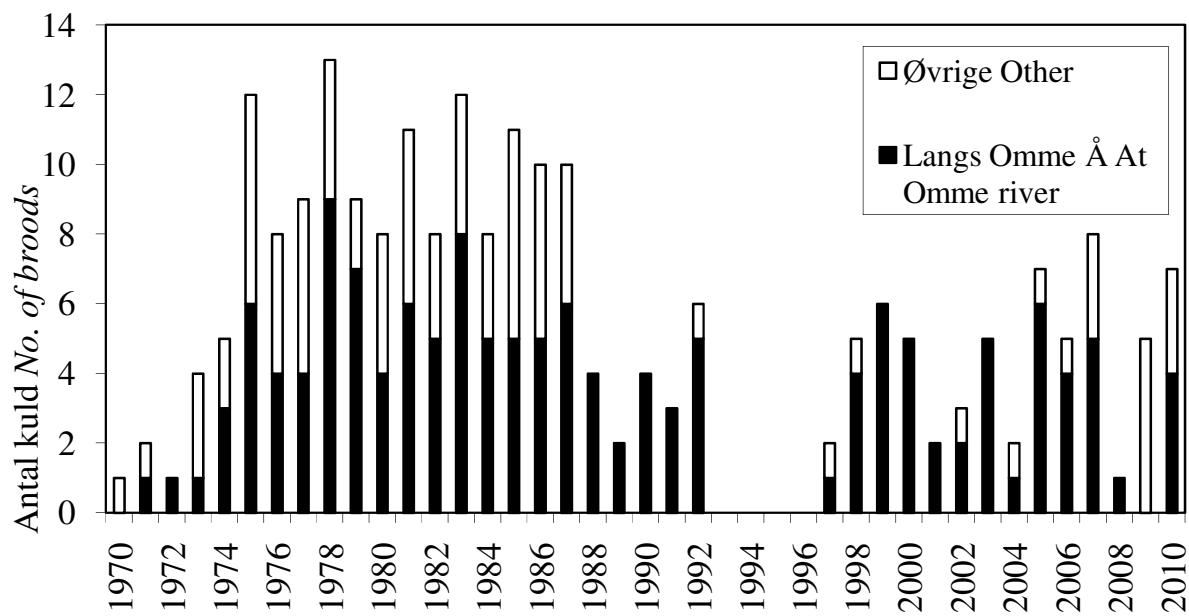
Bilag 4

Bilag 5

Bilag 6

Vendehals på Borris Hede 1970-2010. Der er ingen data 1993-1996.

Ringmærket unge af vendehals.